

Tilžės Releivis

(pirma „Naujasis Releivis“.)

„Tilžės Releivis“ yra Seredojo bej Subatoj iždūdama
ir laikina ant Vertainio Meto 50 Pen.

Avtelawinai yra nā bile tokio Posto priimami, arba
ir vacoj Drulorijo

J. Revländorio bej Sunaus
Tilžėje, Aukštoje Ulye, 67 (Hohe Str. 67).

Up salinat,

Drulorijo Tilžės Releivjo sunegiamai laikia po 10 Pen.

Prisiulymai 20 Pen.

uz ložną smulkes Rahtais išpaustą Gile.

Gromatos del Tilžės Releivjo paties išražomos yra
dabar i Tilžė nusiunčiamos.

Nro. 3.

Tilžėje, 9. Januariju 1892.

5

13. Jahrgang.

Kas pastutiniame Czese Swiete
nusidave.

Iš Wokietijos.

Berlyne, 2. Jan. Giecorius ir
Giecorene 30. Dec. pirm Pietū ant
Ziegor. 1/29 sawo Palociuje šventą
Beczerę eme. — 3. Januar abudu su
Prince Alexander Dombagyczioje Diewo
Szlugmą atlanke, kur Dvaro Kunigas
Križinger Mišiq laike.

— 3. Jan. Princas bej Princeze
Endrikis valar Wakare wel i Riel
sugryzo.

— Princas ir Princeze nū Schaum-
burg-Lippe žendien pries Pietus i
Bückeburg keliawo ir pornt nor i Bonn
sugrysti.

— 4. Jan. Mirimo Dienoj na-
baštiniukos Giecorenes Augusta 7. gio

men. Diderciklis ir Didercikene nū
Baden iš Karlsruhe i Berlyną pareis.

Kaip Pradžioje Meto 1892

Dalitai stow.

(Balas iš Berlyno.)

Pirmoj Pusej ir apie Widuri pra-
fokusio Meto Vilnys Vaimes Europos
Žemese aukštay buvo patilustios, bau-
ne Pakajus Priegadoj esq. Tai ypa-
cijen del to buvo, kad tarp Francusijos
ir Maskolijos anose Dienose nū Kron-
stadt toks hirdingas Suderejims tape-
padarytas. Francuzai priegtam dar
didey procawojosi, kariskus Pasitaishymus
Maskolū slubinti, czelū Šiepiū pilnū
Parako be Dumū esanczio lyveriūdamai
ir Maskolams siusdami Niistrus mokan-
cijus itaisyti Parako ir Ginklū Fabrikos
ir žyčydamai Vininkus. Oziaugsmas

del tos Ginklū Brolystes Maskolijoj
ir Francuzijoj jau toks durnas buvo
pastojęs, kad tikt mažo Kibirkstelio dar
butu reilejusi, ir Europa butu stowejusi
Liepsnos Karo. Ale Wokietijos Regy-
riunga tiems ten i Paris sedintiemis
Afskerhjimo ir Karo trokstantiemis
Bonams ta Pasimegimą ne padare, si
Kibirkstli imesti, bet jū daugiaus Grows
v. Kapriwi sawo i Osnabrück sawo Czesu
laihytoj Kalboj taip tykay apie anq
Brolyste kalbejo, kad visi dywyjosi;
nesa jis sake, kad tai n'esant ko naujo,
kad jis to jau laukęs, ir kad tai lyg
kaip iš sawes išsimanant, kad priež
Draugystę musi trijū Žemini Estereikiū,
Italijos ir Wokietijos anidvi Žemi ir
susibuntawotu. Tai buvo taip, kaip
kad kas Kibirkstli salto Vandens esq
uzliejės ant tū didey susiliusiu Galwū

Dynnas Nusidawimas.

Nastinis Audiatis.

(Pradžia Nr. 1.)

3. Nauja Vieta, nauja Nepalaima.
Vilaus Korawones Czesas buvo
praejes. Tai buvo Valaima, kad jis
Kalejime ne piltiesnis buvo pastojęs,
bet geresnis, stipresnis, twirtiesnios Du-
mos. Jis neywienam ne pyko, bet
molinosi tai išpažinti per teise Kora-
wone už tai, kad jis popirm buvo i
Pasileidima pasidawęs ir su nelabais
Kamarotais užsiudejės. Jis twirtay ap-
sieme, nū dabar sawę wisą tykay lai-
kyti ir nū Žmoniū atsitraukti ir sawo
mieliems Augintojams, kurius jis dabar
per tokius pajines, per dwigubą Meilę,
per Stropumą ir Palusnumą jū didę
Meilę ir Wiernybę atlyginti. Handt-
mann ir jo Mote labay linksmi buvo,
kad jie sawo Wilu wel turejo, ale
tačiau del wiso to, kas buvo nusida-
wusi, ir del tos Wilui darytos Netei-

sybes taip buvo išeisti ir pilni Ap-
maudo, kad jiems geriaus rodesti, iš
sawo Lewiškės atstoti ir su Wiliumi i
tol Gulinti dideli Miestą trauktii, kur
Handtmann mislyje, kad weik Darbų
rasęs. Lekai ir nusidave, o ir Wilus
del sawo gero Mokslo, kuri jis turejo,
ir del sawo Szirdis Iaimianczi virku-
tinio Pastrodymo Vietą gawo Nastini-
cijoj wieno Kupečystes Buto, kur jis
su didžiausia Proce dirbo. Pradžioj
Famyliai tame swetimame didime Mieste
ne patiko, ale su Czesu išgyveno ir
pasipratino prie naujujū Pasilaikymū.
Jie gyveno tykay ir wisą nū Žmoniū
atsitrauke, lektai didime Mieste galejo
daug weikiaus daryti ne kaip mažame.
Jie ir sawo Artybeje rado Bajnycią,
kur Diewo Žodis čystay ir maciech
apsalomos buvo ir kur jie weikieji jou-
tesi, kaip esq namiej. Wilus su sawo
Lewais ir wis ten nuejo, ir del to,
kaip ir powisam del jo tylos nū Žmo-

nū atskirtos Butybes jis nū litujū
jaunū Žmoniū tos Kupečystes daug
Apjūlo girdeti turejo. Ale iš to jis nieko
nesidare. Taipo wiens Mets Sykume
perejo, tay wieną Wakarą Wilius anks-
cziavus ne kaip kieip ir ant Weido lyg
suires išsiweizdedams namūn parejo.
Jis ant Sosto metest ir sawo Weidą
Rankomis apdenges žialsejo. „Kasgi
su tavim, salyk!“ ūku Motina, kuri
wiena namiej buvo. „Ak Ramyte,“
sake jis, „as esmi išpustytas, — as
su Apgedinimu ir Apjūlu iš Kupečystes
esiu ūlin siustas.“ „Rodelgi?“ klause
Motina. Wilus iš Pradžios ne galejo
pasakoti, taip didey buvo jis sujudintas.
Tame Darpe ir Lewas parejo, ir dabar
turejo Wilus wiską ūkhti. „As,“ sake
jis, „dar po Pietū prie wieno Darbo
buwan, prie kurio ypatiškai daug Pro-
ces pasidariau, jeib jis taip atliskes
butu, kad Ponas pakajinges butu.
Tay wienu Sykliu his pats su Weidu

i Rytus ir i Wakarus. Ale wyriausiaji Daiktų padare wisogalisis Waldo-nas wiśū Žemiu ir Žmoniu. Kadangi didžiuse Kampuše Maskoliujos Žmonems perejusi Metą Javai ne buvo užtikę-tay fitai Giecorystei ne buvo galima, Karq pradeti, ir musū Regyriunga ga-lejo gerq Sazinę palaikyti, kad ji nū tū ant Kowos pastwadinanciū Pritai-symū Priesiinklū ne dawe kusinti ant to, Karq išalyti, bet Waldymq tū Daiktū aukshtesnai Rankai, Rankai Diewo, pa-weryjo. Maskoliua tiesa ir dabar wis toliaus Waisla sawo ant Karo pritaiso, ale tū Žemiu wis daugiaus jau randasi, kad jei wos galima bus, sawo Balnieriui wakariniose Browincose didžioj Daugybej sutrauktuſius ten bestowint palikti. Wargai ir Badas iš Diena Dienos dar wis didyn eina, o su Lautu Gaspadoryste ir Industrija i tq pacę Bedq itraukiamą yra, ir ka-dangi bals sunku Maskolams bus, dar swetimose Žemeje Piningus žygeytus gauti, tay ir Piningu Dalykai toj Žemeje jau ne gales dawadytis ir lai-kytis. Ale tacziu Maskoliua sawo Durynystei wis toliaus daro, be Prie-žastis persekinėdams sawo Padūnus ewangeliskos Wieros ir wokiskos Gi-mines esanczius, ir jos Akys yra lai-kytos, kad ji tq pries jūs iſsitiesuſe baudzianče Rankq Vono Diewo ne iſpažysta. — Taipo per Diewo dydwq Waldymq Europai iſsiol nū iſgastingo Karo pasiliko apsaugota, ir ana Draugyste nū Kronstadt dar wis sawo Mace iſprowgti ne galejo. Rasi ir Brancuzai tame Karpe dar iſpažys,

kad ant tokio widuj sawo Paſlaiky-mūse taip paſilpninto ir pawargusio Draugo ne gal pasitiketi. Ale Wo-kietija per Pataishymq tū su Italija, ir Esteriekieis ir Belgija ir Szwei-ceriu Žeme darytū Kupečystes Su-derejimū wisam Swietui parodo, kad joſ Mislyhs tilt eina ant Iſlaikymo Pakajaus ant Paſlubinimo Darbū ir Paſlaimos Žmoniū, ir kad wokiska Gie-coryste iſ Tiesos yra Pakajaus Atsarga. Tai ne gal buti be gero Waislaus, tai tur ant Žegnones buti, nesa Szirdys thlay apmislyjancios, protinos Da-lies wiſo Žemeje gyvenančiū Žmoniū jei tur pritarti ir pripulti. Ant tos Mislyhs neyjoks protinos Žmogus juſ ne pareis, buk Wo-kietija tilt iſ Bai-mas arba filpno Paſlužnumo toke Pakaju mylinečią Dumq parodanti. Tęſie taip ar taip, ale wokiska Gie-coryste su gera Sazine gal i busen-czias Dienas ietit, ji yra dariusi, ką galejo, jeib Europai Pakaju iſlaikytu ir Draugystę ir Kupečystę tarp wie-nintelii Žemiu palengwintu. Kad ta-cziu Karas prasides, tay Swiets dar daugiaus ne kaipe Mete 1870 i Rus-dywyjima pareis del tos Maces, kure wokiska Žeme gal iſreikſti.

Iſ Englanto.

I Monmontshire Browincoj Süd-wales Darbininkai, kurie Angliū Dü-bese kasa, Darbq i Szali padėjo ir at-stojo, sakoma, kad 80 000 Darbininkū nū Darbo liovesti.

Karalene musū Menesij Merco il-gesnė Kelionę apsiūms ir nor pirma i

Rivierą (faurinej Italijo) keliauti, paſkuy i Darmstadt pas Diderciki i Sweezius eiti, tada i Kronberg pas sawo Dukterę, Ciecorenę Friedrich, ir galiausiey ji nor drauge žvesti i Coburg auksinę Swodbą Ercilio ir Er-eikenes nū Coburg-Gotha.

Iſ Maskoliujos.

Toje Draugysteje wadinamoj Drau-gyste „raudono Kržiaus“ Moskwoj, kuri wargstancioms Browincoms Meiles Dowanas iſdalyja, iſfreikſte Iſpuſth-jimas koliū 120 Lufstanciū Rubliū nū tū Piningū. Ciecorene, kuri yios Draugystes Apgintoje yra, tai iſgirdusi didey supylo ir paliepe, kad keli auksztai Uredininkai tq Rusidawimq perjeſſotu.

— Wel ir toli praplatintas Niilistū Sufibuntawojimas, kaip gawom girdei, iſrastaſ yra. Sakoma, kad wienojo Spynū Fabrikej Petersburkyj daug Darbininkū sugriebti yra, prie kuriū aiklus Nucielawimai Žiemos Palocziaus ir Anitschkom-Palocziaus, kur Giecoriaus Familijs daugiausien liubyja gymenti, rasti yra, taipojau ir Daugybe Gro-matū, kuriomis Sanariei tos Draugystes iſstrabę; per kias Gromatas ir wieno Žiupone iſ aukszciausiu Stonū per kaltą iſrasta ir ikiſta tape. Iſ Lublin maldūjama, kad aname Kampe daug Pleſimū ir Užpūlimū nufidūda. Taipo Pleſikū Gauja ir Dwarq Rabinowka prie Tomashow užpūle, ir Girikto Per-jeſkojimas dar atdenge, kad nū wieno prie Tomashow stowinecio Kozakū Ra-gimento keli Kozakai nepažintinay iſ-fredę prie to Užpūlimo yra drauge buvę. — Du liuterisku Kunigu iſ

iſ Kerfto deganciu prie mano raſomo Stalo priženges primete man Gromatoj su wienu senu Geitungos Laikeliu ir iſphaule po Akiū wiśū kitū Pagalbininkū: „Handtmann, iſguldylkt man, kaip yr su tūm, kąs yioje Gromatoje stow.“ Toj Gromatoj taipo raſyta buvo: „Mieli Ponai! Jus sawo Ku-pečysteje wienq jaunq Žmogu, Wardu Handtmann, turite, kurs pirm ne ilgo Česo Kalejime buvo sedejes, taipo toktai iſ to prideto Geitungos Laiklo galit matyti. Priegtam dar iſrasta yra, kad jis yra rastinis Kudikis.“ Pa-raſyta buvo ant Galo: „Wiens, kurs su Wagiui ir rastinieis Kudikieis ne-yjokio Darbo ne nor tureti.“ „Ak ant wiso Weido apſraudonojau, — Wilus toliaus paſakojo, — ir taip buvau nuſigandęs ir ſupainotas, kad až pirma nieko atſakytı ne galejau. Mano Pons pries manę ſuſuko: „Ar jus Kalejime buvot?“ Meluti tilt až ne galejau ir nelnendams kelius Žodzius iſgawau: „Buvau, Bone, ale — až —“, tacziu aliai ne kaipe toliaus kalbetti galejau, ſake jis. „Sztay, až juſ dar gerq

Pons man tūjau i Žodi pūle ir paliepe man, kad až jo Kupečystes Butq ant wiſados paſikejau, man dar paſkuy ſauldams: „Mes cęz ne kenciam ney-jokiu Wagiui, kurie Kalejime buvo, mes ir neyjokiu rastiniū Kudikiu ne norime, bet tilt patogiu Žmoniū Sunus.“ At-stodams až dar girdejau Žukl kitiū Pa-galbininkū ſaukiančiū: „Uli, tas nubaž-nas Handtmann, kurs wis i Bažnycią eidawo! tas Mukeris! tas Weidmainys! tas Wagi! tas rastinis Kudikis!“ Až ne ſinovau, kaip man tai nufidawę, o taipo až parejau. Ak! až nepalaimingas Žmogus! ak mano bedni geri Lewai, kurie manę priemet ir taip wiernay manę mylejot, kaip sawo paciū Kudikis! až jums dabar tilt i Naſta pawirtau ir ant Negiliukio pastojau.“ Ir wel jis sawo Weidq apdenges werke didey. Lewas jeſkojo ji raminti, ſalydams, kad tai Meginimai esant, kurius Diews perleidzia, idant jis musū Žikejimq ir musū Kantrumq iſmegintu. „Ne per giliey saw tai i Szirdi iſidek, Wilau,“

Darbq turiu ir sveiks bej driuts esu, todel reikalingiausiu Daiktū mes ne ſtokosim, o rasti ir tu weikley wel kitą Wietq gausi.“ Ale Wilus taip greitay ne nuſramdino. Weik jis dejavo: „Ak, až esu Waiks Nepalaimos, man prilimp Keikimas!“ weik jis pilns Ne-rimasties paſoło ſauldams: „Kasgi tilt tas Neptielis, kurs man ir ezonay wel yra iſkadyjės? Ar wiens mano ſenū Kamarotū cęz yra atejes ir manę iſrado? Ak, až esmi ſiunkien pakora-wots! Kad až tilt galečiau ſi Ne-ptielis ſurasti, idant ant jo atſikerh-ciau.“ „Wilau, Wilau!“ priſauke jam Motina, „Wiežpats taria: Mano yra Pagiežimas, až atſikerhysu. At-ſimink sawo Iſganytojo, kurs dar prie Kržiaus prikaltas už sawo Neptielius yra meldeſ. — Wilau, ne ſuſtrigieſyk!“ Galiausien jis tykėnias pastojo. Lewas apie tai falbejo, kad jis noris antrą Dieną pas Wilaus Poną eiti ir jam tikray iſguldyt, kaip su tūm Daiktu stowint, rasti kad jis ji tilt wel pri-imtu, ale Wilus rodefi tai wos welhiti

buvo, keles Personas grykiškos Bieros esanczias suwencžiawoti.

Giecorene Maskolijos ir Liga Influēca yra apſirgusi, taipo kad ji iš Pilies Gatschin ne gal atstoti.

Ta žinia yra dabar patvirtinama, kad Miilistū Drukorijos yra iſkraſtos Petersburkyj, Moskawoj ir ī Charlow. Iš to, kas iſspaustuſe Raſtūſe žinoma daryta yra, yra iſredyta, kad viſokios Miilistū Partijos prie Darbo yra; Petersburkyj 60, Moskawoj 40 Personos tape ſugautos, tarp jū 16 Moteres.

Didis Prigawimas su Jawais Wargtantiems pafkirtais Petersburhyj iſkraſtas tape. Miesto Draugyste Petersburkyje nū ſeliū Župeziu Libawoj buvo didi Zopostą Wiežiū Miltū ſuſipirkę, idant ius wel pardūtu ir taipo Prekių už Kwieczius ſpaſtu. Dabar atſiražo, kad viſi tie ſiūſtieji Miltau — 300 000 Bud arba 12 Milijonū Swarū — iſ didžiauſios Dalies iſ Dulkū ir kitū Šweikatai iſkladingu Daiktu ſudeti yra. — Laukininkai tū Wälſeziū, kuriuſe Badas powanoja, viſ diſeſneiſi Pulkais i Miestus traufia. Prie Vaku jau Balnierių turejo priež tai ſtotis. Kaip Burai Balnieriams priekſiſtege, tay ſie Ugni dawe. Iſholien ſuſlaithyi yra 2 neghwu ir 18 ſuronytū Žmoniū.

Wiena engliſka Ceitunga 2. Jan. nū Sebatopol tq Naujenq praneſa, kad paſkiauſioſe 14 Dienose 2 Diwiziſſlanto, Kunigs Schwarz ir Kunigs Weſting tape ant ſeliū Menefiū nū jawo Uredo atſtatyt, kadañgi iſſidryſe

jonai Infanterijos prie Eſtereikiū Rubežiu pastatytu tape. Taygi iſkrolūjam, kad nū Menesio Augusto kone 90 000 Balneriū prie Rubežaus ſutraukti yra, ir dar kadañien tas Skaitliuſ didinaſi.

Iš Serbijos.

Waldonyſtes Rota paſhyre, kad jau naſis Serbijos Karalius, idant daugiauſ iſſimokintu ir iſgūdintas taptu, naujame Mete turetu ſelius ſwetimū Waldonū Dwarus atlankyt. Pirm viſu wiena Relione i Englanta yra prigatwyjama, kur Karalius 14 Dienas paſliks. Del to ir dabar jau Karaliuviens Mokytojis pridūtas yra, kurs ji močina engliſkay ſalbetti.

Iš Grykonū Žemes.

Grykonū Karalius Georg pirm triumpo apſirgo, o Wokieciū Giecorius Willus su ſirdingu Paſtagalejimu kadañien du Kartu per Karalunq ir jo aukštq Žiupone, Giecoriaus Sesere, iš Atenū per žaibini Puſta buvo Žinių traukės apie Karaliaus Ligę. O kadañgi taip tankley Telegrafo Žinios tarp Berlino ir Atenū ſen ir ten ejo, tay Žmones Grykonū Žemeje tilt gavo žinoti, kad Priegada, kurių Karalius buvo buvęs, daug diſeſne buvo, ne kaip ten Žemeje žinoma buvo paſtojuſi. Nū 24. Dec. Karalius yra be Karheziū ir galejo jau driuto Walgio Mažumą wartoti.

Iš Kinos.

Kaip nū Ŝangai Žinia pareit, wel ſaurrtybiſe Browincose Pleſikū Gaujos per Žemę traukdamি ſelius ir Ŝwenimius ne iſtikimus padaro. Maſtininkai, kaip ſakoma, pirm viſu mongoliſkus Ŝwatininkus nužawina

ir ju Bažnyczias iſpuſtyja, ypaczien tarp tū Gaujū randaſi Darbininkai, kuriie ant Ulininkū Lauku buvo dirbę; trys mongoliſki Ulininkai nū jū jau nužudyti tape. Reghruna jau Raitelius ten yra ſuntuſi, kad Maſto Ugni iſgesitu.

Iš Arabijos.

Iš Miesto Sana Arabijonū Prowincoje Yemen gulinczio iki Miesto Bien Raſtas parejo, kuriame apraſoma kaip ans Miestas nū Maſtininkū arabiſkū apgulamas eſas. Tas Apgulimas truko nū 14. Julijaus iki 10. Oktobерio. Daugiauſ už Tukſtančiū Maſtininkū, prieztam dar ſelios arabiſkos Romadū Gimines tarp Apgulinčiujū buvo. Nepaliautiną ſu Ka-nulemis ant Miesto ſowe, ir Mieste Badas ponawojo. Kožnam, kurs iſ Miesto iſejo, Maſtininkai Ausis ir Noſi nupjowe ir Drabužius ateme, tada ji ware atgal. Neatbojant Bado Turkijs Žalnieriū Walkos Dieną bej Nakti ant Murū buvo. Maſtininkū Wadowas praſo, kad wiſi Žydai Prowincoſ Yemen (jū yra per 60 Tukſtančiū) Momedonū Wierq priimtu; jen ne, tay grumzde jis, jūs wiſus nužudyti. Jau ne daugio reilejo, tai Maſtininkai butu Miestą iemę; ale dar paſkiauſioje Adynoje Turkijos Žalnieriū Pulkas ant Pagalbos parejo ir muſe Maſtininkus. Kadañgi ney nū ſios ney nū anos Puſes Bardunq ne dawe, tay Skaitliuſ Pūliuſiu buvo labai didelis. Ale Baimes dar yra, kad Maſtininkai wel Užpūlimą prigatwyſ.

arba lufurti. Taipo jiems dar tarp ſawes bekalbant, wienu Šyliu, jau welay Gromatneſhys tuzgeno i Duris ir padawe Gromatq. Tai retay nuſi- dawe, kad ſie Gromatq gaivo, kadañgi ſie patys ir tilt retay kam raſe. Ta Gromata tilt iſ Miesto buvo, užraſyta „Ionui Handtmannui,” ir kaip iſ atdare, je iſſauke jis nuſidwydams: „Ta juk yra nū mano Mistro, kuri aſ- bar ſendien prie Darbo eſu mateſs, ſodel tas man Gromatq raſo? Jis pradejo ji ſkaityti, ale pabaleſ Gromatq ant Uſlos pamete, iſſaukdamſ: „Tai juk jau per durnay! Dabar jau Miera yra pilna!“ Mare ir Wilus nuſiſtebedami ant jo weizdejo, o kaip iſ ſieko toliaus ne ſake, tay Mare Gromatq pakeleſ padawe je Wilui, kad tas paſkaitytu. Szis ſkaita: „Ionui Handtmannui. Man primaldūta yra, kad juſu Sunus, kurs, kaip ſakoma, nū juſu priimtas Walkuni Walks ſra, del Waghſtes yra Kalejime ſedejeſ, kad juſi viſoliu Budu atteiſinot apgrožinot. Slepikas tolſjau piktis tas buvo: Paliecaroſ Ponui Diewui

yra, koks Wagis. Až ſu tokius Wagi- gimiſ ir Walkunais ir Slepikais ney- iolio Darbo ne noriu tureti. Mano Darbawietej jus jau toliaus dirbtu ne galite. Sawo Rylus ir Algq, kuri jums dar nū pirmujū Dienū Nedeleſ pūlaſ, galit jus, kada norit, parsineſti. Tamofus Pemſel, Diferiū Obermifras.“

Dabar Wilaus Szirdyje Papylis iſ naujo uſſideje. „Kas gal tilt tas be- gedizkas Alastorius buti, kuraſi muſ nor pilnay iſpuſtyti? Ant Wietos aſ eifiu pas Mistrą Pemſel, jis tur man ji wadinti, ir aſ ji ſurasiu.“ Ale Žewas, kurs iſſiolien kaip be Kalbos ſedejo, dabar ſuſiemę Wilui jau eiti norincziam i ſelio ſtojosi, valengwiev ir ſu Atilſimi ſunkley iſgauta ſakymams: Wilau, paſlik! dūlis i Pakajuſ mes tai norim Bonhi Diewui paliceewot. Mare, ne werk!“ tare jis toliaus, prieſawo Moterę atſigrežęs, „Diews muſ ne paſtoj. Juk dar žinai tq Žodi ſwento Raſto, kurs mums muſu Swodbos Dienoj apſaky- tas buvo: Paliecaroſ Ponui Diewui

sawo ſelius ir nuſitilek jumi, jis iſ- taifys geray. Tas pats Žodis buvo ir tawo Žegnojimo Szprukelis. Dabar mums pūlaſ pagal tq Žodi daryti. Wilau! Mare! jau welay paſtojo. Brieſawo Walkaro Begnones tq Psalmą ſtaithkim, kur tas Žodis stow.“ Taipo kalbedams jis ſenales Žamylujos Vybeles žemyn nueme ir ſtaite 37. Psalmą nū Pradžios iki Galo, pirma ſu dar dre- banceziu, paſluh pamazeliu ſu wiſtyleſniu ir ſtipreſniu Balsu, ir ſtay, Diewo Žodis ant wiſu triju ſawo dywną Macę iſprowyjo, ir Wilus wel dawesi i Pakaju; Žewas dar waikizkoj Dwasej driutą Malda kalbejo ir pabaige ſu „Lewe muſu“, ypaczien prie penkojo Pražymo apſiſtodams: „Ir atleift mums muſu ſaltes, kaip ir mes at- leidziam ſawo ſaltemus.“ Žiesa ilgay truko anoj Naktyj, iki kad wiſi trys buvo uzmige, nesa jū Miſlys dar daug ejo ſen ir ten, ale galiauſien jie tacziu imigo, ir Diewo Akys meilin- gay žemyn ziurejo ant jo triju Walku. (Dar ne wiſkas.)

**Iš Lietuvos bei abiejū Prusū
Provinciū.**

Tilžėj, 5. Jan. Ant musū Pulicijos wakar swetims, tokiu 8 Metu sens Waikelis buvo atfirades. Jis sakė, kad esas Wardu Jons ir iš Stoniškų Kampo namieji. Tas Waikelis tikt lietuviškay kalba ir tieša prastay, ale čyztay ap edytis yra. Nasi, kad Skaitojei šes Eiles skaito, jis jau bus savo Namus wel rade.

Nū Rubežaus, 3. Jan. Naktyje iki pirmoses Kaledū Szwentes Rubežaus Uredininkams iš Namutū vasiskele, kaip jie žale Maskolijos Rubežaus patrulierawo, prie Kurpū wienam Kunterbandierui 50 Kilogr. Tautenos atinti. Aštunta Diena po to, Naktyje iki naujo Meto, tie patys Kunterblierie tame patime Kampe wienq rebė Kiaulę užlaike ir apstate. Kunterbandiers pabego. — Paskutiniam Čeze musū Kampe wel Kelios Wagystes iš prowytos yra. Wienam Losininkui iš Trakiedū prie Szilokarcziamos Wagys pirm triumpo kelius Dūnos Kepalus ir 3 Kettwirčius Nugiū iš jo Gyvenimo nuwoge; jie valiko ažtireh nutektą Spata. Wienam Gaspadoriu i ten gyvenanciam iš Kamaros Drabužū, Stalbiniū i. t. t. tape wogta.

Klaipedo, 2. Jan. Musū Pulicijai 23. Dec. keli Plešimai tape pri-malduti, kurie, kaip sakė, ant Szasijos nū Klaipedos iki Althof buvo nusi-

dawę. O kaip dabar Pulicijos Szasijos Pons Lippke ant anos Szasijos Tiltelius perježlojo, rado jis tuje užsleptus wisokius Daiktus, kelius Kragus pilnus Petrolijos, Borą apatinii Keleniū ir Bunguli wisokiu Aptekos Tavorū. Mislis, kas tus Daiktus butu galejės plešti, weikley pūle ant dwieju Smeltej gyvenanciu Darbininku Erdmannu Lehnert ir Martin Nicklaus, kurius Šmones buvo tankiey mate, kaip jūdu ant tos Szasijos walkiojosi. O ta Mislis gavo Patwirtinimą, kaip Pons Szandaras Steinke iš Smeltes iū Gyvenimus perježlodams didi Zopostą Tejos ir t. t. rado. Wiena Dalis tū ižpleštū Tavorū ir Daiktu pri-klauso wienam Kupežialniukui iš Maskolijos Wardu Guitmann, kuriam wie-name Užpulime Tavorai už kelius 60 M. nū Wejimo buvo plešti. Sjose Dienose tūdu Plešikai, apie kurius Šmones jau seniey nielo Gero ne kalbo, jau sugauti ir iškisti tape. Iš wiso jau 17 Plešimai kaip nū jū iš prowytu išliudhti yra.

Elbing, 4. Jan. Personū Trukis Nr. 5, kurai wakar Naktyje 10 Minutū po Ziegoriaus 12 hizion iwa-žiawo, triumpay po to Česo, kaip jis iš Schneidemühl buvo išbeges, gavo ant Walandos apsistot. Nesa wiename Wejime antros klasės viens Bonas iš auksčesnio Stono buvo nūglay miręs, ir jo Pati del to Bedos Lyng traufe. Po 5 Minutū Trukis wel

toliaus ejo. Ale mes tai girdejė atsi-menam tū Žodžiū Giesmeles:

Kur? kaip? kada? až turiu mirti,
Ney viens man gal, tiki Diems passirt!

Malkos Vardavimo Tramynai

nū 11. iki 17. Januaryjaus 1892.

11. Jan. ant Zeg. 9: Dösterburg prie Zahmann, Oberfrist. Brödlaufen.
12. . . . . 9: Skałagiriū (Rohloff), Oberfristerijes Wilhelmsbruch.
13. . . . . 11: Schmalenaukū prie Laicht, Oberfrist. Schmaleningen.
14. . . . . 10: Heinrichswalde (Hotel du Nord), Oberfristerijes Schnecken.
14. . . . . 10: Kohlikshu (Karczamoj), Oberfristerijes Kranichbruch.

Berlyno Prekiū-Drevese

Auklīs Bopiecius-Bininga 7. Januaryjaus 100 Nbl. . . . . 199 Ml. 75 vi.

Didžiausiai Pasiekima turėjo Aptiekorius Richard Brandt Sjaaffhau siūse Menesiaje Julyjaus bei Augusto 1891 ištė-myti, kurio Čėnu jam 400 Prisipazinimo Raštū apie Wartojimą jo tikru Sveicer-piliū, kurie visi nū **Wyriauybės patikrinti, prisusti tape. Visi tie, kurie priwersti yra, dėlēv Susiklimimo, prasto Su-trowyimo, Biduriū, Repenū bei Tulžes-Kentėjimū la daryti, turėtu būti Gromatas slaityt iš persiliudyti, kad Aptiekoriaus Richard Brandt o Sveicerpiles (gaunamos Dezelės po 1 M. Aptiekose) nū nevyenos litos Priprovos perineamos tampa. Neikia akylay ant balio Kryžaus raudoname Grunte padaboti.**

Ant sojndos Dezelės yra pridūta, iš ko ta Liekarstwa susideda, butent iš sekanciųjū Žoliū: Silge, Možusgarbe, Alos, Absynth, Bitterklee, Gentian.

Apžakymai.

Benno Mer,
Dantū-Liekorūs,

Tilžėje, Goldschmiedestraße 9,
prie Kampo Vandens-Ulycziōs.

**Ant Išskokinimo
Kezerijos**

gal wienā jauna Šipri Mer-
gaitė malbūtis

Garu Kezerijoj nū **G. Gerul,**

Splitter prie Tilžes.

**Bezeichnungsbücher
über die
Invaliditäts- und Alters-
versicherung**

find vorräthig bei

J. Reyländer & Sohn,
Tilsit, Hohe Str. 67.

Hauptleiter: Pfarrer Stein in Tilsit.

H. Post'o Zopostas,

pasidargas iš
lietuviškū Franko Mižknygiū,
lietuviškū Oranto Mižknygiū

bey wišokeropū didesnū ir mažesnū Raštū iškiskoj
bey lietuviškoj Kalboj, yra nū musū pirkinan igytas
ir prisulom H. Post'o Zoposto Dalykus ant išžoliškū
Prekiū.

J. Reyländer bei Sunus,
Tilžėje.

Silkiū, Silkiū

turiu ant wieno Išpardonimo
pirkes ir pardidu tašes pigiey,

amerik. Petrolija

uz Lyteri 20 Pf., kaip ir wisius
litus Tavorus pigiausien prie

J. W. Eliseit,

Tilžėje, Wolciežiū Ulycziōj 74.

Janjas Tanka-Silkes

i drutay pakutas Baczkas bey
Kopomis,

mazas Tanka-Silkes

5 už 10 Pf., kapq 1 Ml.,
prisulio kaip labay Prekes

wertingas

Karl Pieck,

Tilžėje, Wolciežiū II. Nr. 23.

Geriausiu Bumbuliū,
grysū, baltytū ir parwutū,
sultū ir nesuktū

Wilnu

daugeriopūse Pa-wūse ir maišytū,

tikrū lininiū Giju,
grysū ir baltytū,

uz pigiausę Prekes privelju
pasarniey ir meldziu prie manes
prikli.

D. Petereit,

Tilžėje,
ties Wächteris Aptela.

Liekarstwa, madinama
Dr. Spanger'sche Magentropfen,

gelba tūjan prie Biduriū Re-
galis bey Krampos, Wymos,

Galwos Skandējimo, Pilwo-
Skandējimo, Biduriū Rushtumo
ir pisto Aftiduojimo, Apmai-
gimo bey Kraujo Pagedimo.

Pries sunku Biduriawimą yra
i labay gera Priprovą, kuri
greitay ir be Skandējimo leng-
wius Biduriins padaro, o ir

Norq Walghimo padidina.

Gaunama pajstamose Aptē-
soje Pleczkoje po 50 ir 80 Pf.
(Beilage.)